Evropski parlament
2024-2029

SPREJETA BESEDILA

P10_TA(2025)0200

Razmere v Kolumbiji po nizu nedavnih terorističnih napadov

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. septembra 2025 o razmerah v Kolumbiji po nizu nedavnih terorističnih napadov (2025/2855(RSP))

Evropski parlament,

– ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o Kolumbiji,

– ob upoštevanju pripomb podpredsednice Komisije/visoke predstavnice Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko Kaje Kallas na plenarnem zasedanju Evropskega parlamenta 17. junija 2025 o demokratičnih procesih in miru v Kolumbiji, potem ko je bil kolumbijski senator Miguel Uribe Turbay med shodom ustreljen od zadaj,

– ob upoštevanju izjave uradne govorke Evropske službe za zunanje delovanje z dne 11. avgusta 2025 po smrti senatorja Miguela Uribeja Turbaya v Kolumbiji,

– ob upoštevanju izjave uradnega govorca sekretarja OZN Antónia Guterresa z dne 11. avgusta 2025,

– ob upoštevanju izjave predsedstva delegacije za odnose z državami Andske skupnosti z dne 12. avgusta 2025 o nedavnem valu političnega nasilja v Kolumbiji, vključno z umorom kolumbijskega senatorja Miguela Uribeja Turbaya,

– ob upoštevanju izjav Medameriške komisije za človekove pravice (IACHR) o Kolumbiji, zlasti izjave z dne 15. avgusta 2025, s katero je obsodila umor Miguela Uribeja Turbaya v Kolumbiji in državo pozvala, naj zagotovi varnost političnih voditeljev,

– ob upoštevanju izjave generalnega sekretariata Organizacije ameriških držav z dne 11. avgusta 2025 o smrti kolumbijskega senatorja Miguela Uribeja Turbaya,

– ob upoštevanju členov 136(2) in 123(4) Poslovnika,

A. ker je Kolumbija že desetletja, še posebej pa zaradi trenutnega zaostrovanja razmer, priča trdovratni, a nestabilni dinamiki oboroženega in terorističnega nasilja, medtem ko so se varnostne razmere, javni red in humanitarne razmere nenehno slabšali, tako na podeželju kot v mestih, zaradi česar se je povečal obseg prisilnega razseljevanja, blokad, novačenja otrok in pokolov;

B. ker je trenutno stopnjevanje nasilja in terorističnih napadov kljub mirovnemu sporazumu iz leta 2016 skrb zbujajoče in tesno povezano z nezakonitimi oboroženimi skupinami, kot so Nacionalna osvobodilna vojska (ELN) in odpadniške skupine Revolucionarnih oboroženih sil Kolumbije (FARC), med drugim močna frakcija Segunda Marquetalia, frakcija Estado Mayor Central, ki jo vodi moški z vzdevkom Iván Mordisco, in hudodelska združba Clan del Golfo, ki še naprej širijo svoj vpliv v Kolumbiji; ker se te skupine okoriščajo s trgovino s prepovedanimi drogami, izsiljevanjem, ugrabitvami, nezakonitim rudarjenjem in čezmejnim tihotapljenjem, pri čemer prihodke uporabljajo za financiranje terorizma in napadov na civilno prebivalstvo ter se zatekajo k vse bolj dovršenim metodam, kot so brezpilotni zrakoplovi z eksplozivom; ker vojaški podatki kažejo, da je bilo leta 2024 v Kolumbiji 108 napadov z brezpilotniki, letos pa že 118; ker se droni uporabljajo tako za nastavljanje eksploziva kot za nadzor na vojaškimi enotami in območji, kjer poteka promet z drogami;

C. ker je tekoče leto zaznamovala vrsta terorističnih napadov na varnostne sile in civiliste, med drugim val pokolov januarja 2025 v Catatumbu v pokrajini Norte de Santander, ki so ga sprožili spopadi med ELN in odpadniškimi frakcijami FARC in v katerem je bilo ubitih najmanj 80 ljudi, tudi civilistov, na tisoče pa jih je bilo razseljenih; ker je do zadnjih napadov prišlo avgusta 2025, med drugim do napada z avtomobilom bombo v Caliju, tretjem največjem kolumbijskem mestu, v katerem je bilo ubitih šest ljudi, več kot 60 pa ranjenih, ter terorističnega napada v Antioquii, kjer so odpadniki skupine FARC iz frakcije Estado Mayor Central pod vodstvom tako imenovanega Ivána Mordisca sestrelili helikopter in ubili najmanj 12 policistov, ki so uničevali nasade koke;

D. ker je bil Miguel Uribe Turbay, ugleden opozicijski senator in predsedniški kandidat iz stranke Centro Democrático, 7. junija 2025 žrtev atentata med shodom v Bogoti; ker je 11. avgusta 2025 kljub zdravniški oskrbi umrl zaradi poškodb; ker sta Uribe in njegova pravna ekipa v mesecih pred napadom pri enoti za nacionalno zaščito vložila več kot 20 uradnih zahtev za povečanje ekipe varnostnikov in opozorila na verodostojne grožnje njegovemu življenju, zadnja zahteva pa je bila vložena le dva dni pred streljanjem; ker je enota za nacionalno zaščito okrepitev varnosti večkrat zavrnila in ker so žrtev na dan atentata varovali samo trije varnostniki; ker so storilci, ki so to kaznivo dejanje načrtovali, in motivi zanj še vedno neznani;

E. ker je kolumbijska vojska 7. septembra 2025 sporočila, da je bilo v

regiji Cauca, ki so jo prevzeli gverilci in preprodajalci z drogami, zajetih 72 vojakov; ker so bili pozneje izpuščeni;

F. ker so ti incidenti del vse intenzivnejših usklajenih napadov po vsej državi, ki dokazujejo, da lahko nezakonite oborožene skupine neposredno ogrožajo kolumbijske institucije in demokracijo z jasnim namenom, da bi pred volitvami leta 2026 ustvarili nestabilnost;

G. ker so predsedstvo države in drugi politični akterji z razdiralnim in agresivnim diskurzom polarizacijo še povečali; ker ta retorika ni samo prispevala k politični polarizaciji, temveč je povzročila vsesplošno obsojanje in nasilno politično ozračje; ker so pravni zastopniki senatorja Uribeja vložili uradno kazensko ovadbo zaradi netenja dvomov o njegovi demokratični legitimnosti in sklicevanja na njegovo družinsko zapuščino; ker je predsednik te obtožbe zanikal;

H. ker mamilarski karteli in mednarodne kriminalne združbe, vključno s Cártelom de los Soles in drugimi nezakonitimi skupinami v Venezueli, podpirajo terorizem, tako da oskrbujejo oborožene skupine v Kolumbiji in drugod, jim dobavljajo orožje, omogočajo finančne tokove in nudijo varna zatočišča čez mejo, kar povečuje regionalno nestabilnost ter spodkopava suverenost in demokracijo Kolumbije;

I. ker je ameriško ministrstvo za finance Cártel de los Soles, domnevno venezuelsko kriminalno mrežo, ki jo vodijo Nicolás Maduro in drugi visoki uradniki vojaškega režima, med drugim Diosdado Cabello, Jorge Rodríguez, Delcy Rodríguez in general Padrino López, uvrstilo med izrecno opredeljene mednarodne teroristične skupine zaradi njene vloge pri omogočanju terorizma, povezanega z drogami, vključno s tihotapljenjem kokaina, ki ga proizvajajo odpadniki skupine FARC, v Združene države Amerike in Evropo, materialno podporo in izrabljanjem državnih institucij za korumpiranje vojaških in pravosodnih funkcij;

J. ker je po najnovejših podatkih OZN proizvodnja kokaina v Kolumbiji rekordno visoka, kar ima verižne učinke v Latinski Ameriki, Združenih državah Amerike in Evropi;

K. ker so nekatere oborožene skupine, ki delujejo v Kolumbiji, kot je ELN, že uvrščene na seznam terorističnih organizacij EU; ker je bila skupina FARC sicer umaknjena s tega seznama, a so se zaradi spremenjenih varnostnih razmer pojavili novi nasilni akterji, ki se v skladu z merili, določenimi v pravu EU, jasno uvrščajo med teroristične organizacije; ker to vključuje odpadnike skupine FARC, zlasti frakcijo Estado Mayor Central, ki izvajajo sistematične napade na civiliste in varnostne sile, pa tudi mednarodne kriminalne združbe, kot sta Clan del Golfo in Cártel de los Soles, ki omogočajo teroristične dejavnosti ter nudijo zatočišče na drugi strani meje;

L. ker so se po „strategiji za popoln mir“ paradoksalno povečale dejavnosti teh nezakonitih skupin, organizirani kriminal pa je

pridobil dodatno ozemlje in oblast na območjih, kjer je navzočnost državnih organov že od nekdaj omejena; ker si kolumbijske oblasti prizadevajo izboljšati varnostne operacije, da bi se uspešneje spopadle z nezakonitimi odpadniškimi frakcijami;

M. ker nezakonite oborožene skupine, vključno z gverilci, odpadniki in nasledniki paravojaških organizacij, nenehno kršijo mednarodno humanitarno pravo in so neposredno odgovorne za razmah nasilja in nekaznovanja v Kolumbiji, kar ima med drugim posledice za politične stranke, zagovornike človekovih pravic, novinarje in družbene voditelje; ker je tokratni val nasilja v primerjavi s prejšnjimi fazami oboroženega spopada prizadel večje število ljudi na širšem območju, ki se še povečuje;

N. ker je kolumbijska varuhinja človekovih pravic (Defensoría del Pueblo) potrdila, da je bilo v prvih petih mesecih leta 2025 v državi ubitih 81 zagovornikov človekovih pravic in družbenih voditeljev; ker sta organizaciji Global Witness and Front Line Defenders poročali, da je za zagovornike človekovih pravic Kolumbija najnevarnejša država na svetu; ker je bilo med januarjem 2024 in septembrom 2025 po vsem svetu ubitih 324 zagovornikov človekovih pravic, od tega 157 v Kolumbiji ker namerava predsedstvo predlagati zmanjšanje proračuna kolumbijskega urada varuha človekovih pravic, ki je od svoje ustanovitve leta 1992 zabeležil več kot 1500 ubojev zagovornikov človekovih pravic in drugih posameznikov; ker bo to neposredno vplivalo na varstvo človekovih pravic v državi, v kateri nasilje narašča in ki se pripravlja na odločilne volitve;

O. ker je bilo v prvi polovici leta 2025 v Kolumbiji zaradi nasilja prizadetih 1,45 milijona ljudi, kar je štirikrat več kot v istem obdobju leta 2024, več kot 70.200 ljudi pa je bilo prisilno razseljenih, kar je 30 % več kot v celotnem letu 2024; ker poročila kažejo na povečano novačenje otrok in uporabo protipehotnih min;

P. ker je observatorij Indepaz leta 2025 dokumentiral 52 pobojev s skupno 172 žrtvami, kolumbijska varuhinja človekovih pravic pa je odkrila vsaj 11 kritičnih žarišč z izrednimi humanitarnimi razmerami, ki so posledica razmaha oboroženega nasilja zaradi notranje razdrobljenosti in širitve vsaj 10 nezakonitih oboroženih skupin, ki so zdaj prisotne na več kot 73 % ozemlja te države (809 občin); ker se je glede na vojaško obveščevalno poročilo, ki ga je navedel eden od vodilnih kolumbijskih časopisov El Tiempo, število pripadnikov nezakonitih skupin v prvi polovici leta 2025 povečalo za več kot tisoč, tako da jih je zdaj po vsej državi že skoraj 22.000; ker so te skupine zdaj verjetno prisotne že v 562 občinah v 29 od 32 kolumbijskih pokrajin;

Q. ker EU in Parlament odločno podpirata mirovni proces v Kolumbiji, ki se je začel leta 2016; ker je EU znova potrdila svojo politično in finančno zavezanost temu procesu in še naprej spremlja njegovo izvajanje; ker je kolumbijsko ljudstvo predlog zavrnilo na

referendumu;

R. ker je močna in demokratična Kolumbija bistvena za regionalno stabilnost in varnost v Latinski Ameriki;

1. najostreje obsoja umor kolumbijskega senatorja in predsedniškega kandidata Miguela Uribeja Turbaya ter izraža sožalje njegovi družini in bližnjim;

2. poudarja, da atentat na senatorja Uribeja ni osamljen tragičen dogodek, temveč je del splošnega ozračja političnega ustrahovanja in nasilja v Kolumbiji; ponovno izraža podporo vsem Kolumbijcem, ki zavračajo nasilje in zahtevajo prihodnost brez korupcije in kriminalnega tajnega delovanja;

3. poleg tega obsoja in obžaluje nedavni val terorističnih napadov ter uboje in vsesplošno stopnjevanje nasilja nad političnimi akterji, javnimi osebnostmi, zagovorniki človekovih pravic, novinarji, družbenimi voditelji in varnostnimi silami, ki so pretresli Kolumbijo in zelo škodljivo vplivali na socialno kohezijo in stabilnost države;

4. izraža sožalje družinam številnih žrtev nedavnih napadov, med katerimi je bilo veliko članov varnostnih sil, in kolumbijskemu ljudstvu;

5. poziva oblasti, naj v največji možni meri raziščejo te teroristične napade, vključno z umorom Miguela Uribeja Turbaya, da bodo storilci lahko privedeni pred sodišče; poudarja, da morajo organi, če želijo doseči ta cilj, preiskovati ne le storilce kaznivih dejanj, temveč tudi pobudnike in posrednike, ki se skrivajo za njimi;

6. poziva kolumbijske oblasti, naj odkrijejo motive in vse dejavnike, ki so povzročili skrb zbujajoče stopnjevanje nasilja in teroristične napade, naj si še naprej prizadevajo odpraviti temeljne vzroke konflikta, poskrbijo za popolno varstvo človekovih pravic po vsej Kolumbiji ter gojijo kulturo miru in dialoga, da bo mogoče konflikte rešiti;

7. se z veliko zaskrbljenostjo seznanja z razmahom in utrjevanjem organiziranega kriminala in neselektivnih dejavnosti terorističnih skupin v kolumbijskih regijah, ki mejijo na Venezuelo; poudarja, da so ta ozemlja postala koridor za trgovino s prepovedanimi drogami, tihotapljenje orožja in pranje denarja, ki jih omogočajo mednarodne združbe, kot je Cártel de los Soles, in da so Združene države Amerike zaradi dokumentirane vpletenosti obtožile in sankcionirale najvišje uradnike venezuelskega režima; poudarja, da ta čezmejna povezava ne spodbuja le terorizma in krepi kolumbijskih uporniških in odpadniških skupin, temveč tudi neposredno ogroža regionalno stabilnost, demokratično upravljanje in suverenost Kolumbije; poziva kolumbijske oblasti, naj preiskujejo financiranje kartelov in kazensko preganjajo njihove sodelavce v Kolumbiji, zlasti naj spremljajo nadnacionalne finančne tokove prek bank, rudarjenja zlata in

navideznih podjetij, ki jih uporabljajo karteli, in jih prekinejo, prav tako naj posodobijo nadzor in okrepijo operacije za boj proti drogam ter izboljšajo regionalno sodelovanje in skupne obveščevalne mehanizme;

8. pozdravlja konkretne prispevke držav članic v zvezi s tem, kot je italijanska pobuda Falcone-Borsellino, katere namen je pomagati državam Latinske Amerike in Karibov v boju proti mednarodnemu organiziranemu kriminalu z nudenjem tehnične podpore in pomoči, usposabljanja in dobre prakse na področju pravosodja in varnosti;

9. meni, da so podžigajoče izjave predsedstva in drugih političnih akterjev prispevale k večji polarizaciji, političnemu nasilju, sovražnemu govoru in nestabilnosti v državi; poziva kolumbijske oblasti, politične voditelje in civilno družbo, naj storijo vse, kar je v njihovi moči, da bi preprečili stopnjevanje nasilja, tako da poostrijo varnostne ukrepe in ne povečujejo polarizacije v državi s podžigajočimi izjavami; opominja kolumbijske oblasti, da je treba nujno zaščititi politične akterje, javne osebnosti, zagovornike človekovih pravic, novinarje in vse državljane, ki uveljavljajo svoje demokratične pravice, ter poziva k takojšnjim ukrepom za izboljšanje njihove zaščite;

10. izraža zaskrbljenost zaradi zabeleženega porasta političnega nasilja nad kandidati in voditelji v letu 2025, kar bi lahko ogrozilo volilna jamstva in zaupanje javnosti v državne institucije; poziva k preglednemu komuniciranju institucij, ustreznemu financiranju volilnih organov in strogim varnostnim ukrepom, da bodo volitve leta 2026 potekale svobodno in varno;

11. izraža zaskrbljenost zaradi nekaznovanosti in ovir pri dostopu do pravnega varstva v primerih hudih kršitev in zlorab človekovih pravic; poudarja, da je boj proti nekaznovanju ključnega pomena za to, da se prepreči ponavljajoča se kazniva dejanja in teroristične napade ter omogoči polno uveljavljanje političnih pravic;

12. poziva k večji prisotnosti Urada visokega komisarja OZN za človekove pravice v Kolumbiji in k nadaljevanju mandata misije OZN za preverjanje v Kolumbiji;

13. poziva Svet in podpredsednico/visoko predstavnico, naj posodobita seznam terorističnih organizacij EU, da bo odražal trenutne razmere v Kolumbiji in širši regiji; poziva Svet, naj poleg skupin, ki so že vključene na seznam, kot je ELN, nanj uvrsti zlasti Clan del Golfo, odpadnike skupine FARC, predvsem frakciji Segunda Marquetalia in Estado Mayor Central, ter Cártel de los Soles, organizacijo, ki oboroženim terorističnim skupinam v Kolumbiji nudi podporo, zatočišče in logistiko; poudarja, da je priznanje teh akterjev za teroristične organizacije po pravu EU bistveno za tesnejše mednarodno sodelovanje, uničenje njihovih finančnih mrež, večjo podporo kolumbijskim institucijam in demokraciji ter zaščito

civilnega prebivalstva;

14. priznava pozitiven učinek Evropskega skrbniškega sklada za mir v Kolumbiji, ki je zdaj ugasnil, ter poziva podpredsednico Komisije/visoko predstavnico Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, Komisijo in države članice, naj ponovno potrdijo in povečajo politično, finančno in tehnično podporo EU za kolumbijski mirovni proces, to pa izrazijo v prihodnjem večletnem finančnem okviru, z nadaljnjim političnim udejstvovanjem na visoki ravni in s sedanjim delom posebnega odposlanca EU za kolumbijski mirovni proces;

15. izraža zaskrbljenost zaradi predlaganega zmanjšanja proračuna kolumbijskega urada varuha človekovih pravic, in ponovno poudarja, da je financiranje ključnega pomena za varstvo človekovih pravic; poziva EU, zlasti Evropsko službo za zunanje delovanje in njeno delegacijo v Kolumbiji, naj dejavno podpira spoštovanje mednarodnega humanitarnega prava in obveznost vlade, da zaščiti civilno prebivalstvo;

16. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, podpredsednici Komisije/visoki predstavnici Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, vladam in parlamentom držav članic, predsedniku, vladi in parlamentu Kolumbije, Organizaciji združenih narodov ter Organizaciji ameriških držav.